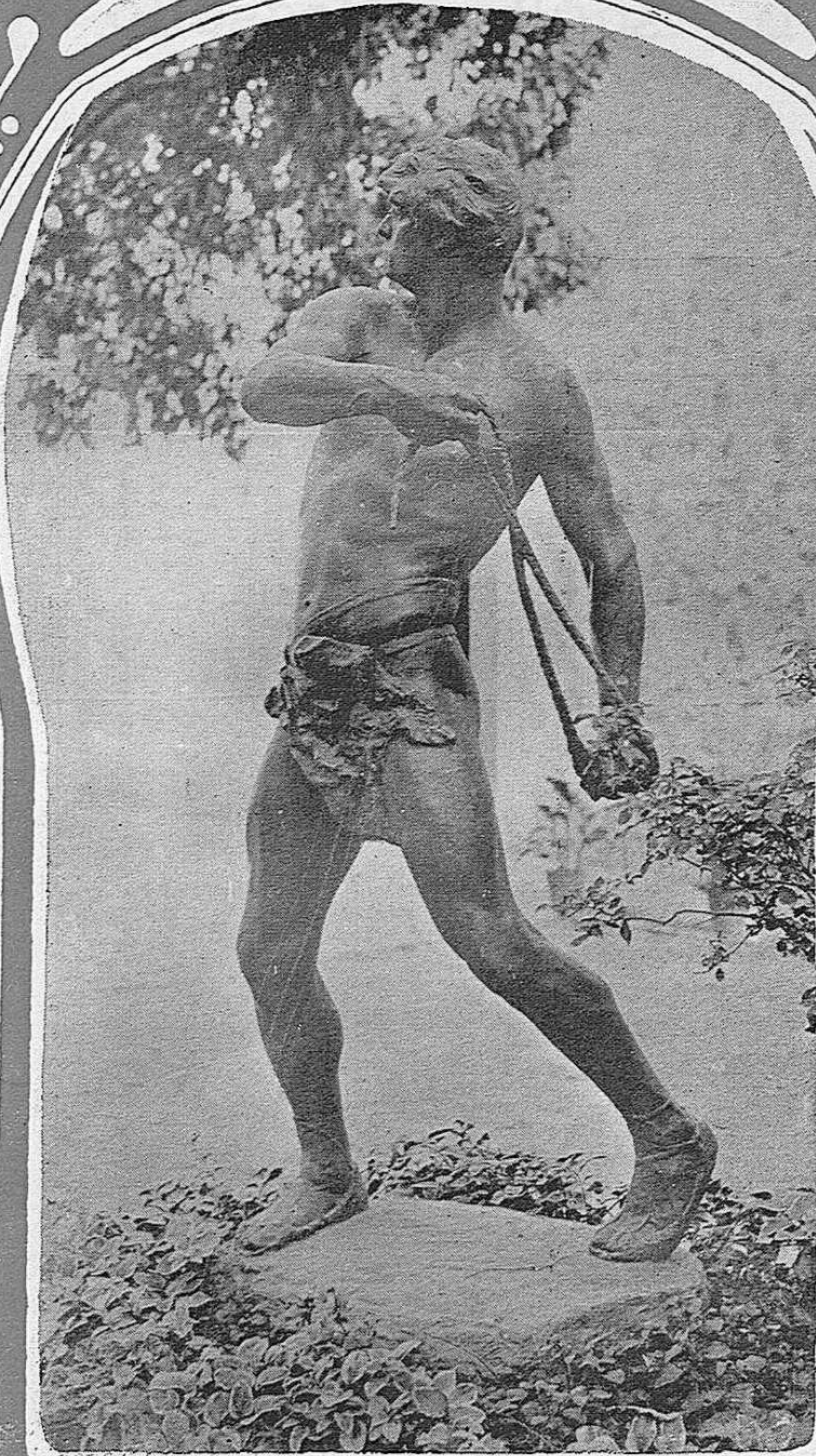

La Roqueta

Il·lustració Mallorquina

PREU: 0'30 Ptas.

L'escultor Rosselló

EN Llorens Rosselló, jove escultor estatuari mallorquí, es mort. S' es mort ahir a la matinada, quant se trobava d'alt la carrera de la vida, d'aont descobria il·lusions y esperances, gloria, riqueses, amor y ventura; es mort corsecat, abans d'em-

El combat qu' ha sostingut amb la mort en els ultims moments, únics en qu' ha perdut l'esperansa de curarse, la dolorosa impressió de l'amarc sufriment al trencárseli la vida, l'hi es quedada visible sobre el rostre: la boca contreta, les galtes begudes y

† Llorens Rosselló, quadro d'en Hernandez

pendre la baixada, glassat y dolorit per l'ignocent sorris d'els tendres infants, trist y abatut per les mal amagades llàgrimes de la dolsa companyia, que no volia deixar, ben volgut d'els amics y estimat de tot-hom.

estirades, el nas transparent y aflat y la color qui sembla més esgrogahida amb la negror d'els cabells y de la barba moresca. ¡Quina diferencia entre aquesta cara de patiment y les fresques, oloroses y belles flors de les corones que 'l cubreixen!

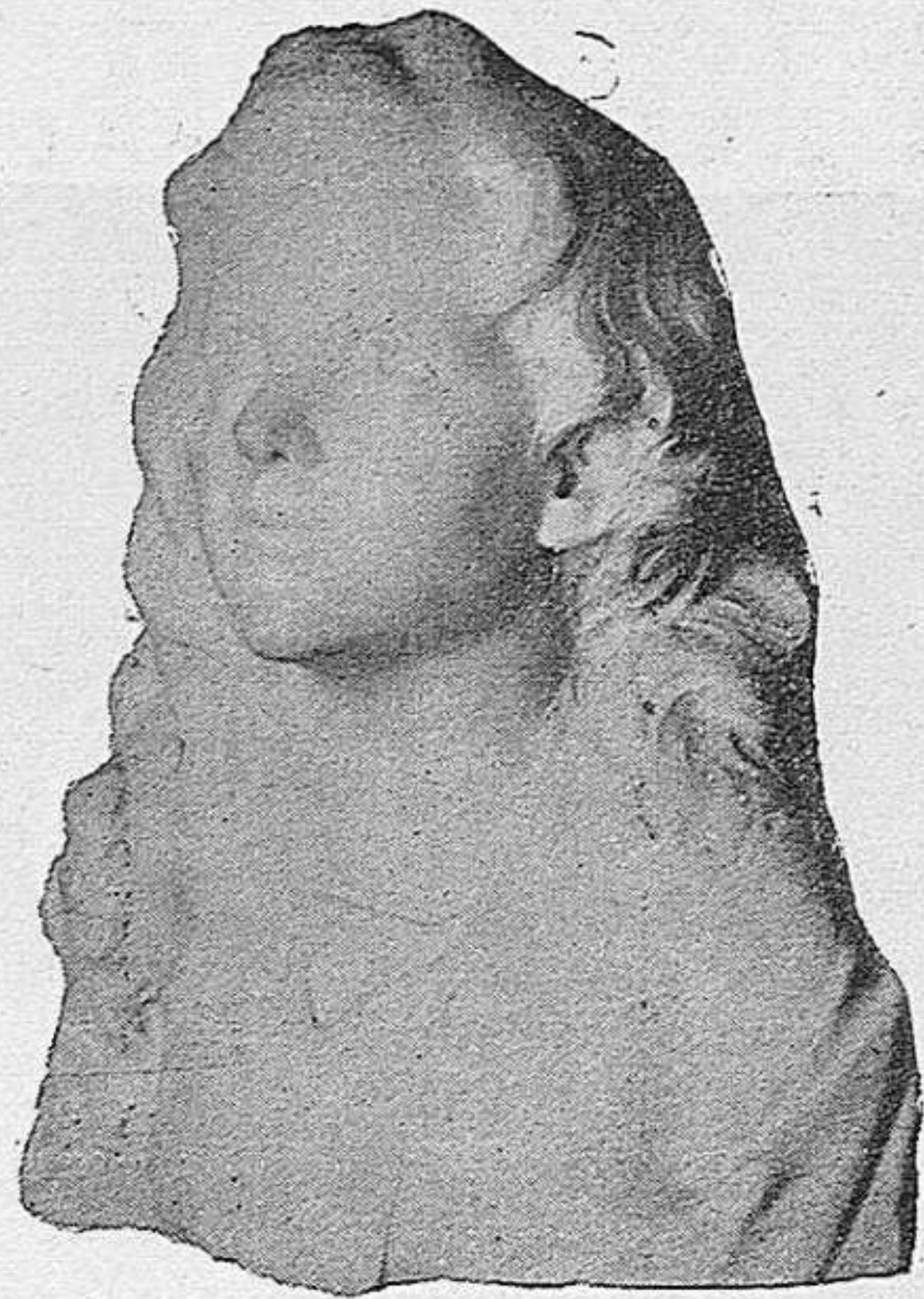
Il·lustració Mallorquina

Durant l'última primavera vengué malalt de France an aquest poble, a respirar els aires nadius. Ja llevors la desgracia semblava inevitable; tots els amics la presentíem.

Passá al costat d'els seus parents, dins la fresca vall d'Alaró, els mesos de calor, sens trobarhi la perduda salut qu'hei havia vengut a cercar amb el descans de la lluita febrosa de l'hivernada a Paris. S'en hi torná a fi d'Agost per consultar la seva llarga malaltia amb els metges especialistes y dar la derrera mirada a l'anyorat estudi, més haguentse agravada soptadament la dolensa en aquell clima més dur emprengué altra volta amb tota pressa el camí cap a la seva patria.

Un mes feia qu'era arribat quant se l'hi acabava poc a poc la vida, y com les fulles mosties al comensar les plujes de la tardor es caigut per sempre, dins els brassos de la seva jova, bella y amada esposa, a l'ombra de la tranquila y sanitosa caseta, recentment adquirida, en mig d'els pinars del Puig d'els Bous, a la vora del poblet anomenat La Vileta, d'els voltants de Palma, a la part de les montanyes del Nort.

Allá es anada molta gent a visitar-lo y en testimoni d'amor y simpatía, avuy, a la pos-

Busto en marmol per Llorens Rosselló

ta del sol, l'han duit desde aquells pinars en trista y lenta acompanyada, seguint durant cinc hores els camins llargs y fancosos per mig de camps de morats ametlers y de vinyes espampolades, sota els brancatges d'els grisos olivars, per enterrarlo en el rustic y humil cementèri d'Alaró, aont desde fa més de quatre centuries se guarden els ossos d'els seus ascendents morts.

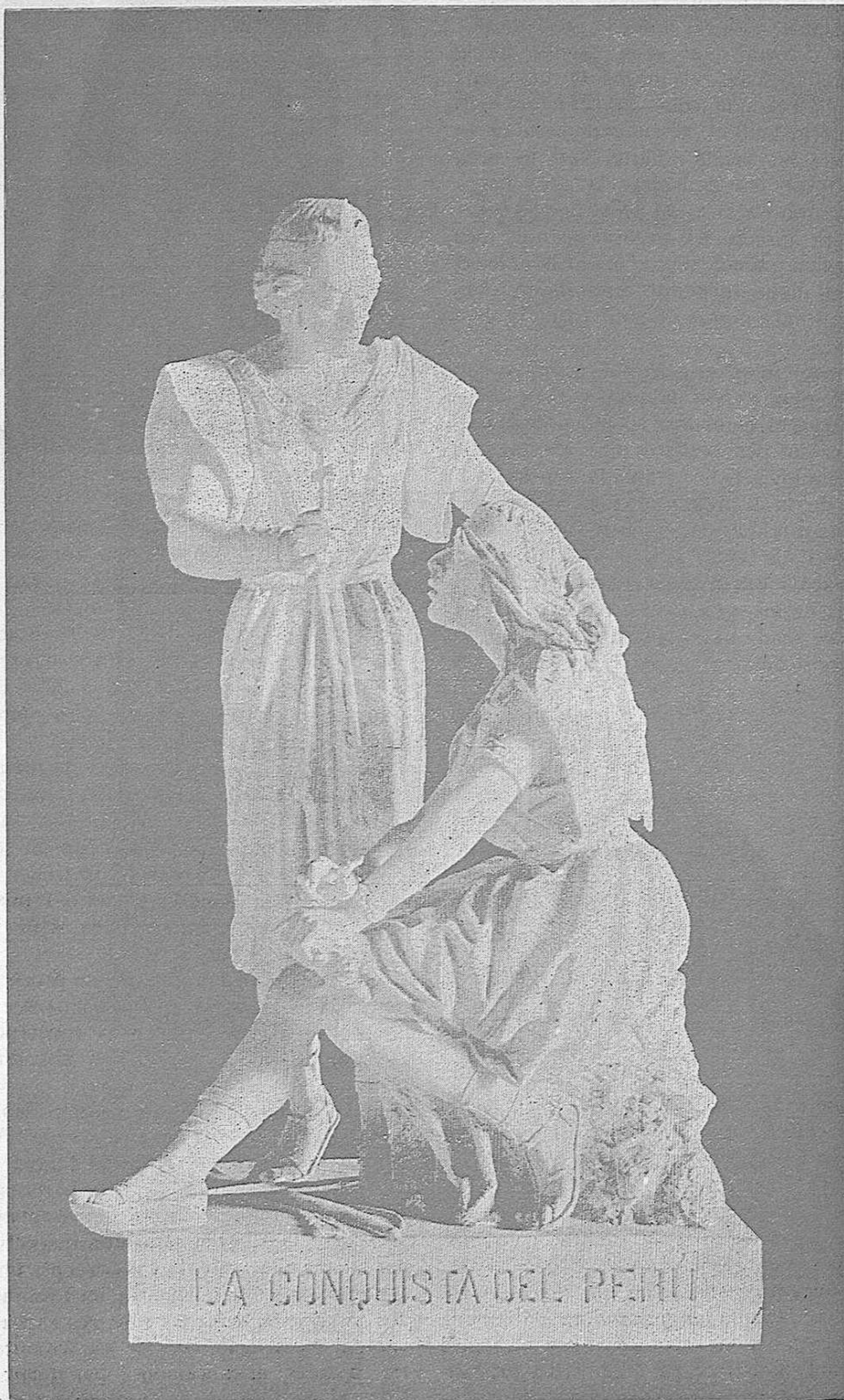
Perque en Llorens Rosselló, si no menten els vells papers de l'arxiu de l'Almudaina, era descendent per linia mascle directa d'un Llorens, poeta llemosí, més ben dit catalá, fill de Ferrer de Rosselló, conseller del Rey Jaume II de Mallorca y net del misser Bernat Rosselló, vengut a l'Illa d'òr poc després de la conquesta.

En el sigle XVI la rama de que procedeix morava ja en la vall d'Alaró, ocupantse els mascles de pares a fills, en la construcció de cases, art qu'encara no han abandonat els seus successors.

Les dues branques han sortides del mateix tronc, tal volta en el sigle XVII, puig una y altre ignora el llunyá parentesc que 'ls uneix. Els parents de part de la mare están casi tots dedicats, com els àvis, a l'arquitectura, y en son bona prova les recents obres de la Sèu, Sant Nicolau, la Diputació, el far d'Aucanada, mentres el pare y els de la seva banda son escultors. Aquest, sent encara jove, quant en Llorens, qu'era el fill major, tenia nou ò deu anys, s'en va anar amb tota la familia a la ciutat de Lima, capital de

Estudi en guix per Llorens Rosselló

Escultura d' en Llorens Rosselló

Medalló en guix, d' en Llorens Rcselló

la república americana del Perú, aont viu encara. A son degut temps va enviar en Llorens a Europa a perfeccionarse en la bella art de l' escultura, de la que li havia mostrat els comensaments. El jove escultor passá els penosos anys d'aprenentatge a Florencia y a París, fent vida de taller, d' estudi y treball, sens sebrer d' aquelles ciutats casi res més que lo pertanyent al séu art, ni tenir altres coneixenses que 'ls séus mestres y els séus condeixebles.

Mai va oblidar la séva patria; no passava un sol día sens recordar la roqueta y el séu poble. Els estius hi venia, de tant en quant, a banyarse en les blavenques aigues del Mediterrani y a escalfarse en els raigs de sol de l' Illa daurada, engendradora de la bella forma com les del estòl grec. Per això més endavant, al arribar a l' edat viril y cristallisar, ses amors foren París y Mallorca; la plástica y serena bellesa helénica, banyada, adornada y animada p'el modernisme francès.

Vivia a París, va fer moltes relacions y amistats per totes bandes, però vengué a

cercar la seva companyia entre les pures y sanes jovenetes de la vall de sa naixensa, y volgué que la bella y vivent estatua grega, el model inspirador, fos perfumat amb l' aroma parisenc.

El simpàtic escultor, tenia l' aspecte d'un oriental, casi d'un africá, modelat y pulit per l'esperit francès. Sa seva nota característica era la distinció; ho era distingit d'ánima y de forma: més alt que baix, sec, nirviós, ágil, moreno, barba y cabells negres, mirada viva y brillant, nas prim y recte, front intel·ligent y ample, llabi fi y boca grossa y poc correcta, de trist somriure, veu entelada per la malaltia, atent y carinyós, se feia agradable a les persones de les més oposades condicions, sabia escoltar y era excessivament modest. Parlava de tot sens demostrar desprèci ni cansament, per respecte a les aficions d' els altres, però sols s' animava, fins arribar al entusiasme, quant li parlaven de coses d' art. Era molt bon amic y feia sempre seguit noves amistats per tot alla aont anava.

He dit quins eren els seus sentiments artístics, per no dir les seves teories estètiques puig no tenia cap pretensió filosòfica, però no m'atreviré a fer la crítica de les seues obres d'art, ja que l'amistat podria ferme parcial y em falta per altre banda competència per formular un judici prou fundat. Les més conegudes son *Desolació* y *Cap al bon camí*, les dues premiades en les exposicions de París, però alguns capets y baix-rellés que posseeixen amics afortunats, donen a conèixer millor el bon gust y la delicadesa de l'artista, que les obres més importants de qu'he fet menció.

Ara, la jove viuda, amb els infants penjats encara del pit, plora desolada sobre el grisenc coster, en el casal del mas de Banyols, al costat d'els seus pares, y desde aquella altura, per demunt els ametlers sense fulles y les vinyes espampolades, contempla estàtica en el fons de la vall els alts y vellutats ciprers del cementeri, sota els que s'hi troba el fossar de les seves ilusions y, mentres recorda amb amarga tristesa el dols idili d'uns quants anys de ditxa esvahida per sempre, p'el seu entorn continúa la vida tranquilament el seu camí indefinit.

Busto en bronzo per Llorens Rosselló

Busto en marmol per Llorens Rosselló

El sol ix, com en els dies felissos, després de l'auba tranquila, els missatges amb els parells de mules junyides a l'arada s'en van a fer la sembra dins l'assahonada tanca, els remats de les egües y les ovelles pasturen p'el sementer ient sonar les esques y els picarols, cullidores canten p'els roquisars cercant les olives madures, que 'l cavall amb els ulls tapats, mol, voltant la pedra del truy, dins la tafona, mentres els tafoners atrafegats fan la truyada, les bigues y les prenses gisquen, les piles raitgen l'oli novell y la fornal ben encesa fa bullir l'aigua de la gran caldera, de la que s'en puja cap el cèl la blanca fumarola, que vé a esser per la desolada viuda el símbol de l'ànima d'el ser anyorat.

En va hi tornarà a cercarlo a la gran ciutat de París, d'aont vengué a buscarla anys enrera; solsment hi trobarà carrers plens de gent desconeguda, un estudi abandonat, una llar freda y trista, anyoransa y soledat per totes bandes.

En aquest mon qui millor gosa més sufriex, tal es el privilegi d'els esperits refinats.

JOAN ROSSELLÓ.

Alaró 16 Octubre de 1901.

An en Llorens Rosselló

La mort va sorprendre a l'artista quant comensava a ensaborir el triomf de s'arribada, quant havia traspassat el camí d'espines y li arribaven de per tot el llorens de sa victòria.

LA ROQUETA ha volgut honrar a l'artista infortunat y benvolgut. De les seues obres hem preferit publicâ les menos conegudes, pués *Desolació* y *Cap al bon camí* tots les han pogudes veure y endemés han estat publicades.

Les que publicam no han figurat a cap revista, son inèdites p'el públic.

Una d'aquestes obres es el monument a la conquesta del Perú, escultura que li fou premiada y el primer treball que d'ell es conegué a Espanya.

Els originals d'els clixês qu' avuy publicam obren en poder del senyor conte de Montenegro, don Joan Rosselló, don Alejandro Rosselló, don Miquel S. Oliver, don Pep Rosselló y de la senyora viuda d'el infortunat artista. A tots agraïm les facilitats que mos han dat per la reproducció de dits treballs.

Estival

La claror cau
sota un cel blau
blau de poesia,
que belles son les hores del estiu
quan tot reviu y l'esperit somia

Somiant ab un Octubre melangiós
quant els arbres fatigats deixen llevós
de vida jove,
quan les postes van semblant l'anyorament
del goig ausent
d'una flerida nova;

Gosem dona estimada d'aquest temps
trenat amb cants de joya y frissaments
d'una alegror ardenta,

gosem d'aquest estiu
ben sols en nostre niu
qu'un sant amor alenta
gosemlo, qu'aquests dies soleyats
s'escursarán ben d'hora

gosemlos que son dies d'alegror
y en ells s'hi trova 'l goig que'l cor anyora.

LEOPOLD NEGRE.

Barcelona

La primera sardana

L'alegre pageseta,
ab sa caputxa blanca
com un borrall de nèu,
dret a l'esglesia avansa.

Verdoses camps travessa,
isa casa es tant llunyana,
qu'ab ànsia 'l cor hi arriba
tocant la rematada.

Contenta está, y ditxosa,
perque sa bona mare
li deixarà ballar,
ab els minyons, sardanes.

Ab ignocent somris,
y ab fe, la nina oraba;
ab lo rosari als dits
els grans amanyagaba.

Ab Déu, pensant tranquila,
la pageseta estava.
cofoya ab sa ilusió,
mirant com a glopades,
camí del cel, amunt,
l'encéns blanc s'hi enfilaba,
tot fentli recordar
rondalles de sa mare;

D'aquelles qu'ab amor
alegren la maynada:
d'aquelles d'angelets
y joyes d'or y plata.

De son éxtasis grat.
ben prompte's deixondaba,
prenent dressera amunt,
com papallona blanca.

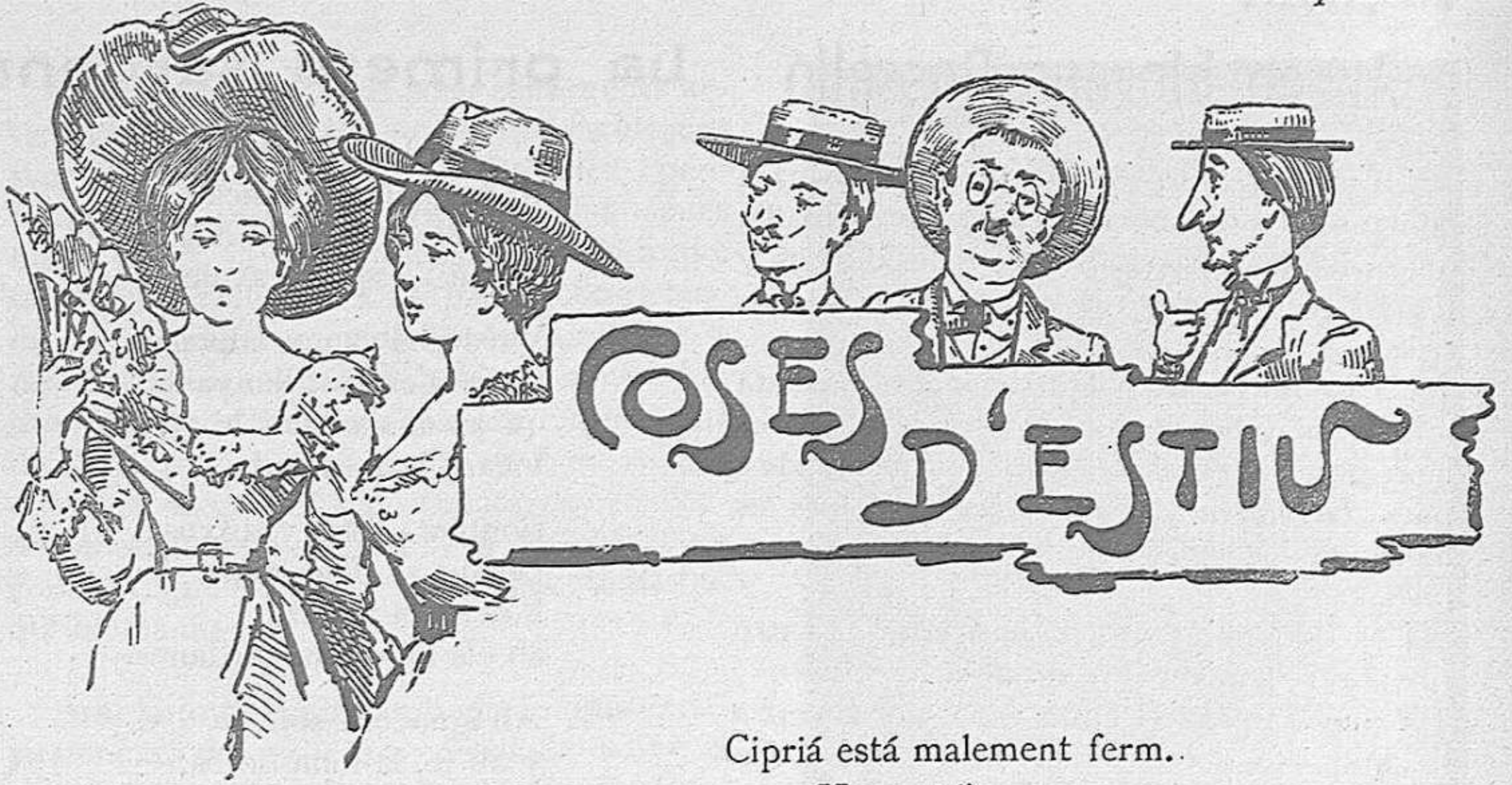
Saltironant lleugera,
bella cansó entonaba,
al veurela les flors
als peus se li enroscaban.

Arreu el plaher y vida
son néctar li brindaba,
ditxosa edat la d'ella,
la edat de la esperansa!

Ab ansia ja la crida
de lluny sa bona mare,
mentres que 'n sa boqueta,
élla, un petó li guarda.

¡Feu pas, que vé lleugera
com un esquitx d'aubada;
¡feu pas, qu' avuy punteja
la primera sardana.

JOSEPH ARAGONÉS Y XELMA.

JA hem entrat de plé dins s' estiu; els vestits clars, els capells de paya y ses sabates blanques van en rauga.

En s' estiu tothom viu, resa es refrá mallorquí y es una veritat com un temple. No hei ha ningú que no disfruti a les totes. Ses atletes empimpollades amb vestits frescs com una cama rotja y de colors vistosos (*de 2 pts. corte en adelante* com escriuen els botiguês de roba) llueixen ses esbeltes formes més ò menos autèntiques, abans engaumides p' els abrics fins an els pèus.

Els capells de payola'geugers com una plo-ma voletetjen demunt aquells caps plens d' il-lusions y somnis qui moltes vegades se transformen amb amargs desenganys. Qual-sevol decapvespre d' estiu els passetjos de Ciutat y els d' els punts ahont s' estiuetja pareixen vertaders jardins florits.

Ses reunions familiars, ses bauxes p' es camp, ses voltetjades amb llanxa tenen molts d' atractius per ses atletes y més encara sa venguda d' els estudiants per ses vacances, els quals van enderrerits d' aquestes expansions, y volen rescabalâ es temps de veda.

Fa temps que per totes parts no se senten més qu' aquestes paraules:

—¿Quant van a fora, donya Lletrudis?

—Aviat, donya Lluissa; totduna que sa modista haja acabat es vestits de camp de ses nines.

—Noltros partim demá mateix perque en

Cipriá está malement ferm..

—¿Y que té?

—Lo de cad' any; s' estiu l' aniquila. Ell té paresa de partí, però amb sa salut no hei ha pereses qu' hei valguen. ¿No es així, donya Lluissa?

—Sí, fieta.

—Gracies a Déu ses nines l' han ginyat y endemés es metge ja li havia dit: Vosté necessita respirâ els aires purs. En vista d' això demá mateix cap a *Son Pudent* s'ha dit.

—Es nostro metge també ha aconseyat lo mateix a ses nines.

—Es qu' avuy sa medicina ha adelantat molt. Avuy p' els metges es vertadê *cúralo todo* es s' anâ a fora.

—Efectivament par qui allargui sa vida.

(Un faceto qui heu sent):—Y acursa sa bossa.

Ses mamais, sobre tot, son ses que disfruten més durant s' estiu. Com a ses casetes ses feines son poques, maten es temps ensayant receptes de *El Perfecto Cocinero*, que

Il·lustració Mallorquina

llavò ofereixen fent mimos an els séus respectius marits, fent una bombeta de gelat d' aubercoc es dia de pontifical ò festa majò, organisant reunions familiars, fent cara de Pasco an els pretendents rics de ses fiyes y casa de *pèrro* an els empleadillos aficadissos, y sobre tot prenguent banys.

—Me creguen, —deya una senyora qui deu pesà prop de dèu arrobes—per res fris més de que venga s' estiu, que per prendre banys.

—Ell no son dolents, li vaig contestà.

—A mí me cauen divinament y sobre tot m' obrin sa gana.

—Sí, ja se veu....

—Això que sempre los prenc llarguets per ordre d' es metge.

—¿Y no la debiliten?

—No senyò; aquest any passat amb un parei de dies vaig lletgí dins s' aigo *Las hazañas de Rocambole* y apesà de sa lectura y d' es bany no vaig logrâ aminvâ un kilo.

Els únics qui se poden anomenâ víctimes de s' estiu son els marits y pares de familia que tenen feines a dins Ciutat y se veuen obligats, ja per exigencies de sa moda, ja p' els conseys també de moda d' els metges, a prendre els atapins cap a fora y a pegâ unes quantes suades diaris per veure a plê y satisfeta a sa séua nierada.

Apesà de ses suades el veis an aquell homo amb una cara de satisfacció resignada que fa molta de gracia.

—¿Don Melsión, que ja son a fora? —li pregunten els companys d' oficina quant el veuen entrâ tot suat amb una cistella y un mocadò de daus.

—Sí, ahí m' hi dugueren, contesta mal humorat.

—Vaja, que ja se deu divertí un homo per allà...

—Hei ha de tot.

—¿Y ses séues fiyes?

—Contentes com un Pasco.

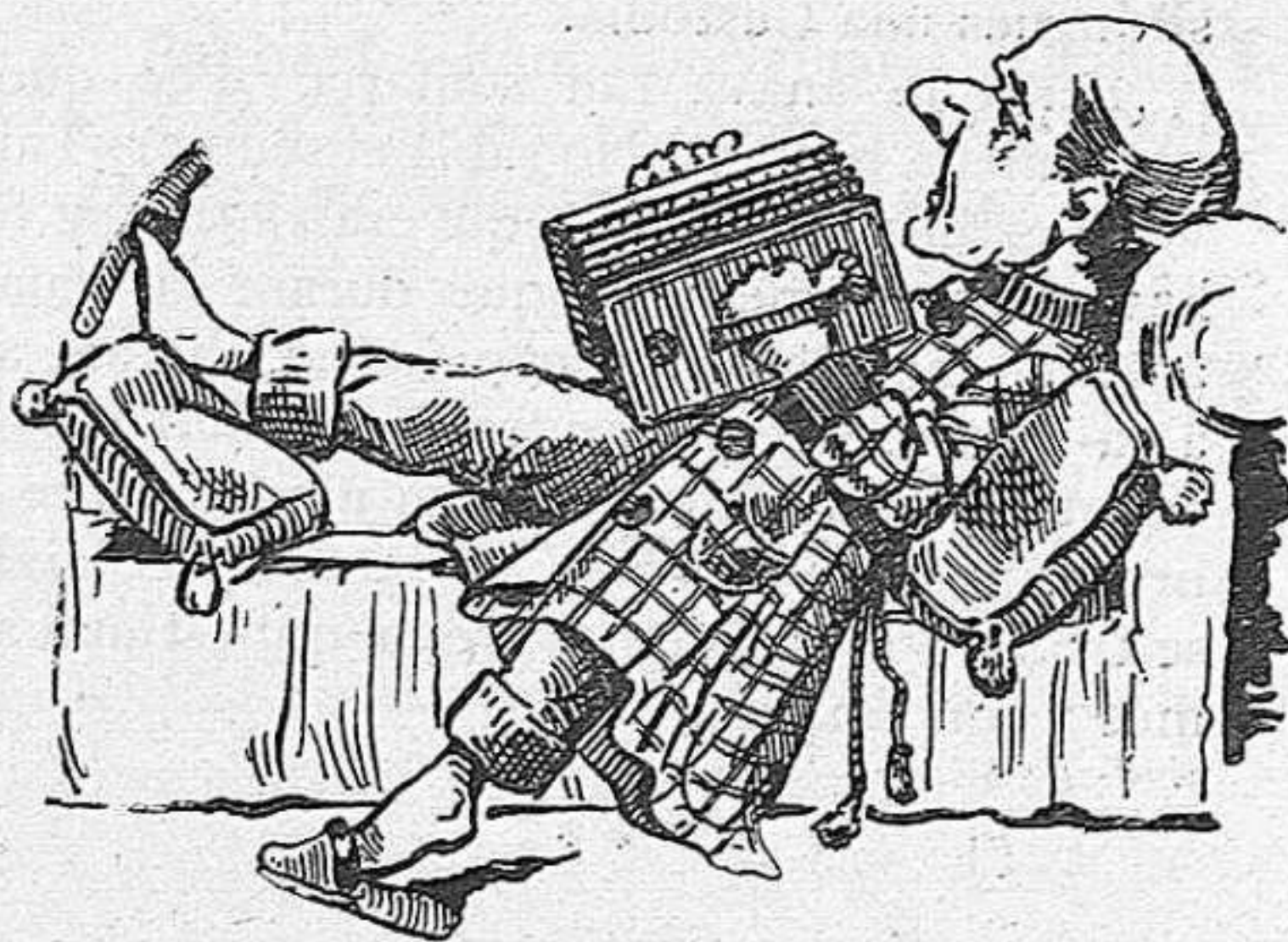
—¿Y sa séua senyora?

—Aquella sempre está de primera.... sobre tot en s' estiu.

—S' estiu embelleix...

—No heu dic per això, sino perque en s' hivern no la tenc qu' aguantâ més qu' a ella y amb s' estiu a més d' ella tenc d' aguantâ aquesta basca qui no té consol, lo qual no deixa d' essê una desgracia demunt s' altre.

Els qui no mos movem de Ciutat perque tenim sa salut de ferro ò sa bossa més buida qu' unes xereïmes desinflades, també mos divertim aquesta temporada d' estiu. Uns prenguent banys a sa Portella d' aigo de mâ y suquet de Calatrava, altres passant jant p' es Moll y per sa Murada y altres com el senyò Mandilego a dins ca-séua, amb una bata a estil de camia de dona, allargats a un balancí ò poltrona, dormint la siesta ò

donant concerts d' ocarina, acordeón ò guitarra fins a fê'es cuc de s' orea malalt an els vehinats.

Noltros també estam de bon humò omplint, en cos de camí, asseguts devora es balcó, un tròs d' aquesta revista, as temps qu' es vehinat de d' alt está exercitant sa veu de primatxê, els atlots d' es carrê juguen a toros, s' horxatero crida ¡Fresca y bona! y es piano ambulat toca sa jota de *Gigantes y Cabezudos*.

JOAN MUNTANER.

La de Son Clapê

NA Margalida de Son Clapê era coneguda per una de ses pageses més garrides y més elegants d'els contorns de Palma. No se feya festa a que no hi assistís. Noltros els ciutadans, quant anavem un dia ò bé un capvespre allà ahont mos creyem passarho alegres y divertits, sempre mos trobaven amb na Margalida. La coneixíem de vista, com a moltes altres jovensanes. Qualque pic li oferirem vellanes; ella feya el distret; si insistíem deya:—¡Gracis, no m' agraden!

Dit per un altre, això hauria paregut un desprèci; però pronunciat per ella, mirantmos amb aquells ulls negres, grossos, hermosos, y dirigintmos una mitja riaya, feya desapareixe aquella apreciació y noltros mos creyem atesos per na Margalideta.

Era una d'aquelles pageses qu' es feyen respectâ. May la verem acompanyâ per cap jove. Sempre se passetjava tota sola, amb sa séua hermosura y solsment l' acompanyava una veyá qui pareixia anava satisfeta, com si dugués una Custodia.

¿Per qué anava tan solitaria? ¿Per qué no admetía bromes? Ho sabia el séu cor. Tal volta estimava a qualqu' qu' era *endins*, y li havia fet promesa de que durant sa séua ausencia no miraría a cap homo. Estant a a ca-séua creya que no feya sacrifici; però anant per tot y no mirarse a ningú, no rebre bromes, ni obsequis, ni requiebros, així se trobava més valenta; creya qu' estimava més a son amador.

* *

Comensaren ses festes d'estíu. Com sempre, anavem a veureles. Res de nou hei havia. Lo mateix de l'any passat. Els mateixos puestos de venta; els mateixos adornos, fins y tot ses mateixes persones. Pareixia que per espai de varis mesos eram morts y tornavem ressucitâ y mos tornavem veure, fent ses mateixes bromes, seguint ses pageses amb cares alegres y amb volants ben estufats...

Tot igual. ¿Igual? No. Faltava na Margalida amb sos cabeyes abultats, amb so gipó negre y ses faldees clares, amb so cordoncillo

penjat p' es coll, amb sos ull negres y hermosos; amb sa veyá an es costat satisfeta com unes Pascos...

¿Havía mort? ¿S' havia casat amb so jovensá qu' era *endins*...?

* *

Era sa diada de Sant Bernat. No 's faría una festa sense noltros. Ja mos teniu sortint de ciutat cap a la Real. Era s' hora que molta de gent torna a Palma amb so bolic plé de pomes y codonyes. Venen cansats com asets d' Algê. Noltros anavem satisfets.

De sopta, tot just qu'haviem caminat unes docentes passes, per la vora d' el ferro-carril, per un camí enclavat entre sembrats, veim apareixe una cinquantena de carretons amb homos vestits de negre. Devant ells, hei anaven quatre jovensans a peu duguent una caixa de mort. Esperarem. Per devant noltros passá sa comitiva.

—¿Qui es sa morta?—preguntarem.

—Na Margalida de Son Clapê—digueren.

¡Havía mort. Ja no la tornariem veure per cap festa!

Aquella ringlera de carretons caminava poc a poc. Par que no volien fer remò per no despertâ na Margalida. Passaren per devant s' abeuradô d' Itri; seguiren cap avall prenguent després (per anar a-n es Cementèri) es camí d' Establiments, qu' estava plé de gent qui venía de Sant Bernat.

Quant veren l' acompanyada, tothom se tirá a un costat, y se fixaren en so baul color de cel rivetetjat d' òr, y en sos jovensans qu' en brassos el duyen. Deixaren passar sa ringlera llarga y trista de carretons amb homos vestits de negre...

Lo dol seguí per amunt, com qu' anar a Sant Bernat.

Mos pareixia que na Margalida, morta y tot, volía anar a festa; però qu' aquest pic anava ben acompanyada.

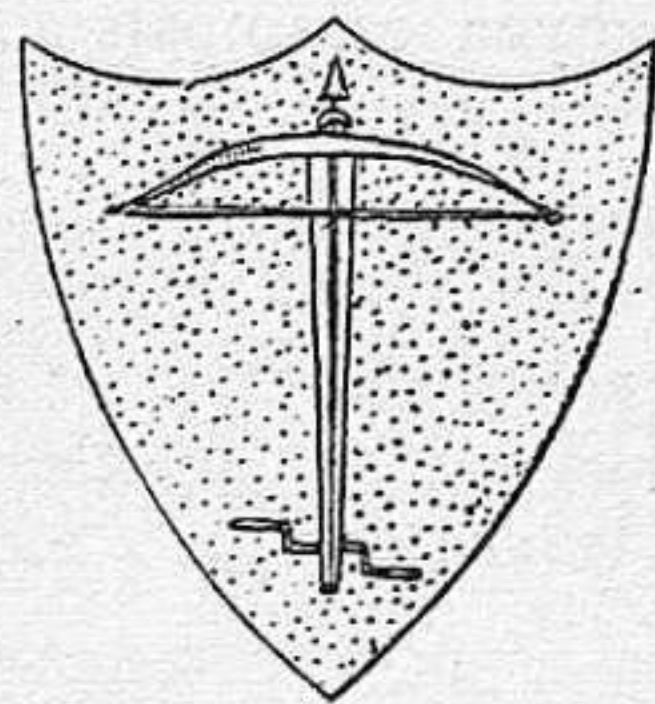
JOSEPH VIVES VERGER.

Juny, 1902.

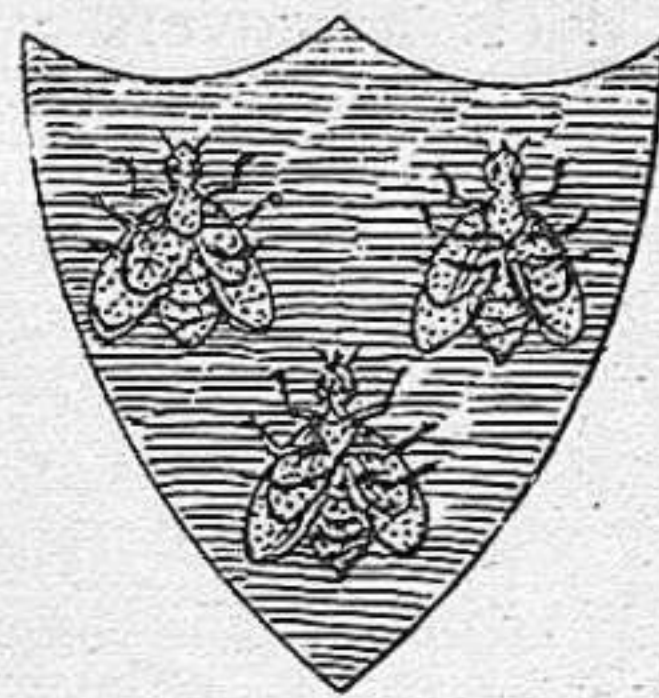

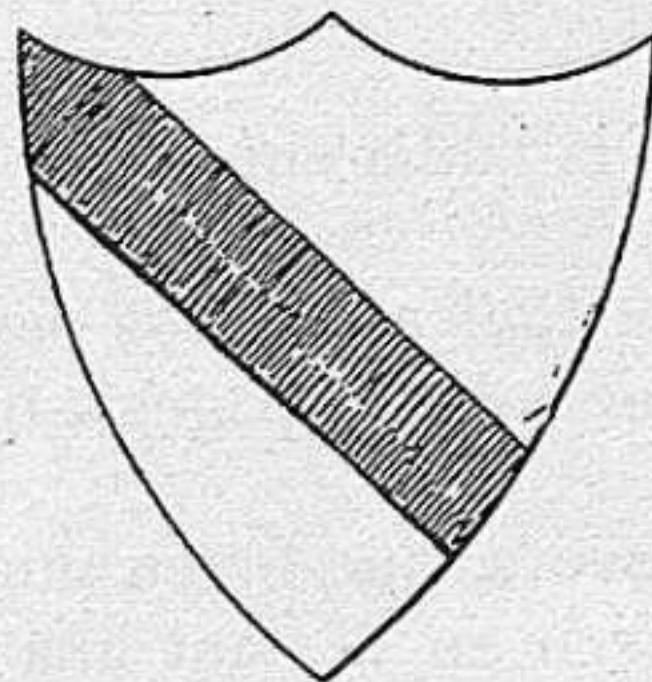
Noms, armes y noticias de ses families de Mallorca

Ballester.—Llinatge estés a Mallorca. Dues cases principals d' aquest nom s' estingiren. La de Ballester lo Gran, en les cases de Togores Senyors de Lloseta y en la de Oleza. Altre casa que posseía el Palau de Manacor per gracia del Rey en Joan II d' Aragó de sis de Abril de 1463, s' estingí en la casa d' Orlandis. Tenían el nom provat en la Confraria de Sant Jordi d'els cavallers. Armes: *D' or una ballesta natural.* Se troben a Sant Francesc en el claustre baix les columnes.

Barbarí.—Familia originaria d' Italia, establida a Mallorca en el sigle XVIII. Armes: *De blau tres abelles d' or, dues una.*

Baró.—Llinatge estés a Mallorca. Armes: *D' argent una banda de vert.*

Barceló.—Llinatge estés a Mallorca. Estingida la casa principal qu' era la d' el General Barceló. Armes: *De cèl estrellat una nau navegant. En la punta del escut un cap de moro atravesat per un sabre.* Se troben en l' altar major y capella de Sant Antoni a Santa Creu.

Crònica il·lustrada

SA FESTA DE SANT MARSAL

PER la polsosa carretera els carruatges feyen una filera interminable caminant cap amunt enrevoltant-se de nuvolets de pols que blanquetjava els arbres d'el camí.

El tren tampoc parava; a cada moment veyen serpentetjà els departaments negreus, com un gros reptil que vertiginós travessava per entre les garbes groguenques o s'encubria baix les branques de les oliveres venerables.

S' estació de Marratxí a cada mitja hora amollava un esbart de gent de tota classe y els cotxos carregaven fins a fer caramull partint escapats cap a Sant Marsal, ahont anaven baixant els expedicionaris plens de pols, degotant suò.

El bosc vehinat de l' iglesia estava plé de cotxos y carretons: les bísties reposaven baix de l' ombra d' els garrovers y de demunt muntanyoles veyen escampats a cents els ca-

Iglesia de Sant Marsal

rruatges, mentres a baix de tot es desdibuixava la ciutat y la badia entre la boira d' el decapvespre.

A sa plasseta de l' iglesia, baix d' els toldos blancs les taules de pitos pintats de colós xillons se veyen plenes de compradors no haventhi joventut de la pagesia que no omplís s' aire amb so renòu estrident d' els pitos de gerreria.

A l' altar majò el Sant era adorat y tants eren els devots, que feyen una llarga filera que mai minvava, sempre hei havia feels qui desitjaven oferir an el Sant una oració y una llimosna.

Per defora, a s' esplanada y dins el bosc, la gent trafegava, y pageses y ciutadanes, atletes endiumenjades passetjaven triufant sa joventut y s' alegria, eren les missatjeres del amor, que tot heu enlaire y coloreix.

Sant Marsal. - Grupo de venedores y de ciudadanas.

Y a cada moment, entre els xisclets d'els taps de gaseosa, el renou d'els pitos, el puntetjar de ses guitarres, sonaven ses campanilles de nous cotxos qu'anaven arribant, plens de devots y d'excursionistes.

Sant Marsal. - Dues pageses.

A ses instantáneas que publicam podrà el lector veure l'iglesia de Sant Marsal, un grupo de venedores y de ciudadanas; a un altre sa nostre instantánea va aplegà be de plê dues de ses pageses mes garrides y s'altre se veu es lloc d'es ball amb sa gent qu'hi anava acudint.

**

SANT CRISTOFOL

Estam en es temps de sa calor y de ses festes de carrer. Els lletès se troben apurats tanta es sa demanda; per Sant Cristòfol hei hagué casa que consumí 70 mesures p'el fer manjablanc y sa quema; sa Calatrava es un punt ahont encara conserven la hermosa y plausible costum de seure es vespre an es sopà a tota sa familia consumint s'*estufat* y es manjablanc sovintejant amb bunyols de vent.

Palma bull en festes; encara sonaven dissapte á sa plasseta de Santa Fe les armonies de *La rumbosa del perchel*, quant una música recorria ja els mateixos carrers de sa Cala-

trava preparant sa festa de l'any qui vé y a la mateixa nit els veinats d'els carrers de Colon y de Jaime II comensaven sa séua festa, brillantíssima, resplendent de llums, plena de murta, d'alegría y de bon humô.

Sant Marsal. — Es ball.

Temps enrera reinaven per Sant Cristòfol a sa Calatrava costums típiques, que s'han anat barrant fins anar a parar al uniformisme de totes les festes de ciutat.

Aquella passetjada d'es bòu p'els carrers de sa Calatrava, es bòu que després era mort y repartit an els confreres, es ball a ses Troneres ahont hei anaven ses madones amb sa roba d'els diumenjes, ses corregudes a s'esplanada de Ca'n Perantoni, tot ha desaparegut ò va tant de capa caiguda que ja ni es sombra de lo qu'era.

Desitjosos de dû an aquestes pàgines lo que víu y lo més típic de sa nostra terra, s'instantánea nostra ha agafat un grupo de sobreposats arreglant ses corregudes, una manada d'infants anant a s'esplanada de Ca'n Perantoni y s'estol de gent esperant s'arribada d'els corredors.

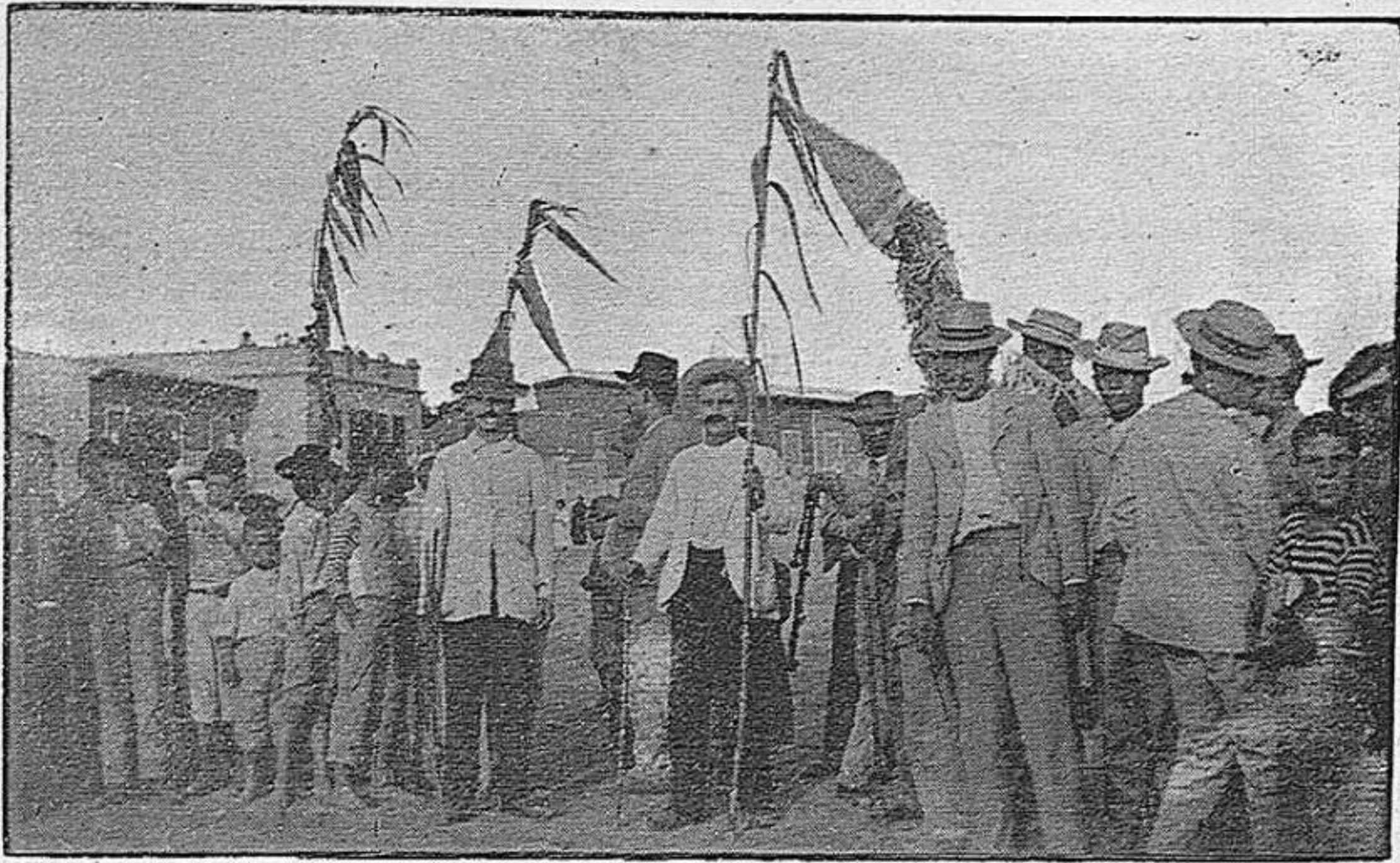

Sant Cristòfol.—Anant a ses corregudes.

* *

EL NOU GOVERNADÓ

Don Gabriel R. España, nombrat governadó d'aquesta provincia, es una personalitat dins es periodisme d'alta escola.

Sant Cristòfol.—Ses corregudes a s' esplanada de Ca 'n Perantóni.

Com a governadó, n' han parlat amb elogi tots els diaris de Orense, d' ahont acaba d' arribar, lamentant la seua separació de aquella província.

Quant sa sortida d' en Canalejas d' es ministeri, el Senyô España va presentâ amb caracter irrevocable sa dimisió, sa que no li fou acceptada p' el Ministre de la Governació y tampoc p' el Senyô Sagasta, qu' ha tengut gran empenyo amb qu' el Senyô España continuás prestant els séus servicis an es govern.

El nou governadó es un jove d' els, avuy día, dits intellectuals y amb cròniques brillants y articles de profunda doctrina ha tractat assuntos de gran trascendencia amb coneixement de causa.

El nòu Governadó.

Mentres dam sa benvinguda an el Senyô España, esperam d' ell sabrá identificarse amb ses necessitats d' aquestes illes y obrâ segons elles exiguesquen.

Don Gabriel Ricardo España es natural de s' illa de Cuba, per més que casi tota sa séua vida l' ha passada a sa península y sos pares eran espanyols.

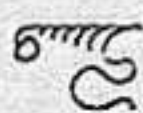
Conta avuy trenta un any y dú publicades catorze obres, además d' els molts trabais periodístics, insertats especialment a s' *Il·lustració Espanya a y Americana*, a n' es *Blanco y Negro* y a s' *Il·lustració Artística* de Barcelona.

També ha col·laborat a alguns diaris francesos y varis d' els séus trabais han sigut traduïts a distints idiomes.

* *

Agrahim al senyô España l' oferiment qu' ens fé al encarregar-se d' el govern civil de sa nostra regió y repetim el desig de que sapia veure bé ses necessitats d' els nostros paisans, y atendre-les amb justícia y bon sentit.

X,

Sumari:

TEXTE:

L'escultor Rosselló, per Joan Rosselló.
An en Llorens Rosselló.
Estival, (poesia) per Leopold Negre.
La primera sardana, (poesia) per Joseph Aragonés Xelma.
Coses d'estiu, per Joan Muntaner.
La de Son Clapé, per Joseph Vives Verger.
Heràldica, per V. Furió.
Crònica il·lustrada, per X.

En Llorens Rosselló, quadro d'en Hernández.
Busto de marmol.—*Estudi en guix*.—*Escultura d'en Llorens Rosselló*.—*Medalló en guix*.—*Busto en marmol*.—*Busto en bronzo*, per Llorens Rosselló.
Coses d'estiu (Il·lustració), per Llinás.
Heràldica, per F.

GRAVATS:

PORTADA. — *Un foner balear*, estàtua en bronzo d'en Llorens Rosselló.

CRÓNICA IL·LUSTRADA.—*Iglesia de Sant Marsal*.—*Sant Marsal: Grupo de venedores y de ciutadanes*.—*Dues pagesses*.—*Es ball*.—*Sant Cristòfol: Anant a ses corregudes*.—*Ses corregudes a s'esplanada de Ca'n Perantoni*.—*El nou governadò*.

Agencia Agrícola Balear

Aquesta agencia, instalada a sa plassa d'es Mercat—87, garantisa ses primeres matèries per abonos, que procedeixen directament de sa seua casa o d'es Sindicat Agrícola de Manacor. Es prèus son segons ses cotisacions de Valencia y Barcelona.

Surtit complet de productes antissèptics o insecticides moderns per combatre amb èxit ses malalties de ses plantes.

Exposició permanent de màquines útils y aparatos agrícoles. Se comanen tota casta de plantes y de llavors. Hey ha existencia d'els forratges que milló resultats han donat.

Desitjant donà impuls a sa secció d'Agricultura dispon sa casa de tota casta d'hormetjos y de personal intel·ligent per ses instalacions de beyés.

HORES DE DESPATX DE 9 A 2 D'ES CAPVESPRE

Té gran èxit fa molts d'anys y está aprovat p'els doctòs es **Xarop Clull**, d'els millós per matà els cues d'els infants.

Se ven a casa del inventò, de Son Servera, y a Palma: Centro Farmacèutic y Farmacia Valenzuela.

¡Calsats de Moda!

ESMERADA CONFECCIÓ

Sabateria RATIER

Carrè de sa Cadena de Cort, 7 y 9

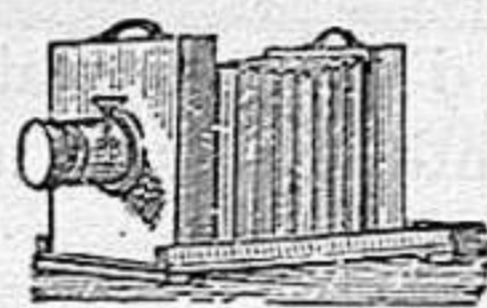
Venta de tabacs y efectes timbrats

ROCA Y VADELL

Sant Domingo, 44-2.

Agents per Balears de ses més importants Companyies de Seguros **Unión de Londres** (ram de vida), **Sun Fire** (incendis), **Zudrich** (contra els accidents), **Lloyd Malagueño** (maritims). Pólizes inmillorables. Inmediat arreglo y pago de sinestres.

Per més informes dirigirse an els agents.

DROGUES

Productes químics,

Aparatos y Articles de fotografia

— D' EN —

DOMINGO DURÁN

Especialitat en teles y tubos de colors al oli, pincells y brotxes, paletines, plaques y papers fotogràfics. Laboratori á disposició d'els aficionats. *Vistes de Mallorca*.

Carrè de Colón n.º 5 y Rastrillo n.º 10

PALMA DE MALLORCA

FOTOGRAFIA MALLORQUINA

— D' EN —

Pep Truyol

Conquistadò, 28

Vistes de Mallorca per turistes tamany 13x18 y 18x24, vistes estereoscòpiques y targetes postals. — Trabays fotogràfics de tota casta — Fotoplatino a prèus reduits.

Si tossiu,

preniu

Amb constancia y decisió

Ses pastilles **Rosselló**

Depòsits: a ses Farmacies

Valenzuela y Obradò.

Relotgeria Espanyola d'en Miquel Girbent

Relotges d'or y plata, acer, nikel, dublé, d'aquells que may s'espenyen y sempre marxen bé, de paret, sobremessa, despertadòs en gran amb unes tals campanes qu'els sorts despertarán. I er adobà relotges, no hi ha, parlant en plata, altre relotgeria, millor y mes barata.

RELOTGES DE TOTA CASTA—Carrè d'en Colón, 22

MATEMÁTICAS, FÍSICA Y QUÍMICA

Repàs per exàmens a s'Institut y preparació per carreres especials. (Militars, Aduanas, etc.)

— PER —

Don Francisco Bonet de los Herreros

Llissons a ca séua ò a ca s' alumno, a prèus convencionals.

INFORMES: CAVALLERÍA, 6, Pral.